

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 25 sierpnia 2017 roku w sprawie z powództwa Towarzystwa (...) z siedzibą w W. przeciwko K. B. o zapłatę kwoty 573 zł, Sąd Rejonowy dla Łodzi – Widzewa w Łodzi oddalił powództwo oraz zasądził od powoda na rzecz pozwanej kwotę 180 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Powyższe rozstrzygnięcie zostało oparte na ustaleniu, że w dniu 12 lipca 2011 roku pozwana K. B., jako właścicielka samochodu marki V. (...) o nr rej. (...), zawarła z powodem umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadacza pojazdu mechanicznego za szkody powstałe w związku z ruchem w/w pojazdu na okres od dnia 13 lipca 2011 roku do dnia 12 lipca 2012 roku. Zawarcie umowy zostało potwierdzone wystawieniem polisy numer (...). Składka za ubezpieczenie została przez pozwaną zapłacona w całości.

W dniu 16 września 2011 roku pozwana sprzedała przedmiotowy pojazd R. W.. O zbyciu pojazdu sprzedająca nie poinformowała powoda.

W dniu 24 września 2012 roku powód wystawił na pozwaną potwierdzenie zawarcia umów ubezpieczeń komunikacyjnych, obejmujące umowę odpowiedzialności cywilnej posiadacza pojazdu, z okresem ubezpieczenia od dnia 13 lipca 2012 roku do dnia 12 lipca 2013 roku. Potwierdzenie, o którym mowa, zostało podpisane przez ubezpieczającego, którego podpis jest nieczytelny i znacznie różni się od podpisu pozwanej na wniosku o ubezpieczenie i potwierdzeniu zawarcia umowy z dnia 12 lipca 2011 roku. Następnie, w dniu 7 kwietnia 2014 roku powód wystawił na pozwaną potwierdzenie zawarcia umów ubezpieczeń komunikacyjnych na podstawie wniosku z dnia 7 kwietnia 2014 roku, obejmujące umowę odpowiedzialności posiadacza pojazdu, z okresem ubezpieczenia od dnia 13 lipca 2013 roku do dnia 12 lipca 2014 roku. W dokumencie tym składka za ubezpieczenie została ustalona na kwotę 573 zł z terminem płatności do dnia 21 kwietnia 2014 roku. Pod przedmiotowym potwierdzeniem złożył podpis przedstawiciel powoda T. K. oraz ubezpieczający R. W..

Pozwana nie opłaciła składki za ubezpieczenie, o której mowa wyżej, na skutek czego powód wystawił w dniu 17 września 2015 roku na pozwaną wezwanie do zapłaty opiewające na kwotę 568 zł.

W tak ustalonym stanie faktycznym Sąd Rejonowy uznał powództwo za bezzasadne. Sąd wskazał, że w przedmiotowej sprawie bezspornym było, że pozwaną, jako zbywcę pojazdu łączyła z powodem umowa ubezpieczenia OC, na mocy której ochroną ubezpieczeniową został objęty samochód marki V. (...), jak również, że po zawarciu tejże umowy pozwana sprzedała przedmiotowy pojazd na rzecz R. W., co miało miejsce w dniu 16 września 2011 roku. Jednocześnie pozwana nie udowodniła, że poinformowała powoda o fakcie zbycia samochodu, co w świetle przytoczonych wyżej przepisów czyniło ją odpowiedzialną za zapłatę składki za ubezpieczenie solidarnie wraz z R. W..

W ocenie Sądu Rejonowego powód nie wykazał jednak, iż pozwana jest zobowiązana do zapłaty kwoty dochodzonej pozwem, albowiem z przedłożonych w poczet zgromadzonego materiału dowodowego dokumentów niespornie wynika, że polisa OC, z której powód wywodzi swoje żądanie, została wystawiona na wniosek R. W., a więc osobę, która zakupiła od pozwanej pojazd marki V. (...). Z potwierdzenia zawarcia umowy ubezpieczenia z dnia 7 kwietnia 2014 roku wprost wynika, że podstawą zawarcia umowy ubezpieczenia i wystawienia polisy (...) był wniosek ubezpieczającego, a więc R. W., który złożył podpis pod omawianym dokumentem. Sąd wskazał przy tym, że zgodnie z art. 808 § 1 k.c. ubezpieczający może zawrzeć umowę ubezpieczenia na cudzy rachunek. W takim przypadku roszczenie o zapłatę składki przysługuje ubezpieczycielowi wyłącznie przeciwko ubezpieczającemu (art. 808 § 2 k.c.). Skoro w niniejszej sprawie polisa nr (...) została wystawiona na skutek wniosku R. W., jako ubezpieczającego, nie może budzić wątpliwości, że o zapłatę składki wynikającej z tejże polisy w kwocie 573 zł powód winien wystąpić przeciwko tej osobie, nie zaś przeciwko pozwanej. Sąd wskazał również, że z treści przedmiotowego potwierdzenia nie wynika, aby sporna umowa ubezpieczenia została zawarta w trybie art. 28 ust. 1 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, a jedynie, że umowa ta jest kontynuacją poprzedniej polisy. Jednocześnie powód wprost wskazał w pozwie, że

wywodzi swoje roszczenie z umowy z dnia 7 kwietnia 2014 roku, a więc zawartej w wyniku wniosku złożonego przez ubezpieczającego R. W.. W tym stanie rzeczy Sąd uznał, że pozwana nie jest biernie legitymowana do udziału w niniejszym postępowaniu, skoro powód wywodzi swoje roszczenie z umowy zawartej na wniosek ubezpieczającego R. W..

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie przepisu art. 98 § 1 k.p.c.

Apelację od powyższego wyroku wywiódł powód, zaskarżając go w całości.

Zaskarżonemu wyrokowi zarzucił naruszenie przepisów prawa materialnego, tj.:

1. art. 28 ust. 1 w pierwotnym brzmieniu w zw. z art. 31 ust. 1 u.u.o. w brzmieniu

nadany ustawą z dnia 08 lipca 2005 r. (Dz.U.05.167.1396) i art. 28 ust. 1 u.u.o. w zw. z art. 31 ust. 1 u.u.o. w obecnym brzmieniu poprzez błędną wykładnię i uznanie że umowa ubezpieczenia potwierdzona polisą (...) zawarta została na wniosek R. W., podczas gdy w rzeczywistości na podstawie ww. przepisów zawarta ona została z mocy samego prawa, bez jakiegokolwiek działania stron;

2. art. 32 ust. 3 w pierwotnym brzmieniu i art. 32 ust. 4 zd. 2 w obecnym

brzmieniu u.u.o. poprzez ich niezastosowanie i uznanie, że pozwana nie jest biernie legitymowana do udziału w niniejszym postępowaniu, a w konsekwencji oddalenie powództwa w sytuacji, gdy pozwana poinformowała stronę powodową o przeniesieniu prawa własności przedmiotowego pojazdu mechanicznego dopiero w toku niniejszego procesu sądowego (pismo z dnia 20 listopada 2011 r.), co czyni ją solidarnie odpowiedzialną za zapłatę składki wynikającej z polisy ubezpieczeniowej.

W oparciu o wskazane zarzuty strona apelująca wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez uwzględnienie powództwa w całości, tj. zasądzenie od pozwanej na rzecz strony powodowej kwoty 573,00 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 22.04.2014 r. do dnia 31.12.2015 r. oraz ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 01.01.2016 r. do dnia zapłaty, a także zasądzenie od pozwanej na rzecz strony powodowej kosztów procesu przed Sądem I i II instancji, w tym kosztów zastępstwa procesowego wg norm prawem przewidzianych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja jest zasadna i skutkuje zmianą zaskarżonego wyroku.

W pierwszej kolejności należy zauważyć, że niniejsza sprawa podlega rozpoznaniu w postępowaniu uproszczonym i z tego względu zgodnie z przepisem

art. 505¹³ § 2 k.p.c., jeżeli sąd drugiej instancji nie przeprowadził postępowania dowodowego, uzasadnienie wyroku tego sądu powinno zawierać jedynie wyjaśnienie podstawy prawnej wyroku z przytoczeniem przepisów prawa. Sytuacja opisana

w cytowanym przepisie miała miejsce w rozpoznawanej sprawie, bowiem Sąd Okręgowy, po dokonaniu analizy stanu faktycznego sprawy, przyjmuje za własne ustalenia Sądu I instancji stanowiące podstawę faktyczną rozstrzygnięcia przyjętego w zaskarżonym wyroku.

Strona powodowa dochodziła swojego roszczenia na podstawie art. 28 ust. 1 oraz 32 ust. 4 w/w ustawy, a zatem kluczową kwestią dla oceny zasadności roszczenia było prawidłowe ustalenie przez Sąd Rejonowy, czy pozwana we właściwym terminie powiadomiła ubezpieczyciela o sprzedaży auta, czy też nie dopełniła tego obowiązku.

W świetle zebranego materiału dowodowego, trafna jest konkluzja Sądu Rejonowego, że w przedmiotowej sprawie okolicznością bezsporną jest, iż pozwaną jako zbywcę pojazdu łączyła z powodem umowa ubezpieczenia OC, na mocy której ochroną ubezpieczeniową został objęty samochód marki V. (...), jak również, że po zawarciu tejże umowy pozwana sprzedała przedmiotowy pojazd na rzecz R. W., co miało miejsce w dniu 16 września 2011 roku. Jednocześnie

jak trafnie dostrzegł Sąd I instancji pozwana nie udowodniła, że poinformowała powoda o fakcie zbycia samochodu, co w świetle przytoczonych przepisów art. 28 ust. 1 i art. 31 ust.1 oraz 32 ust. 1 i 3 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych, czyniło ją odpowiedzialną za zapłatę składki za ubezpieczenie solidarnie wraz z R. W., co zarzut apelacji w tym zakresie czyni uzasadnionym.

Skoro zatem Sąd pierwszej instancji prawidłowo wywiódł ze zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, że pozwana nie spełniła obowiązku powiadomienia ubezpieczyciela o zbyciu pojazdu, należało uznać, iż doszło do przedłużenia umowy ubezpieczenia OC przedmiotowego samochodu na okres kolejnych 12 miesięcy, a w konsekwencji zasadnym było dochodzenie przez stronę powodową od pozwanej kwoty 573 zł tytułem zaległej składki.

Należy zgodzić się z apelowującym, że Sąd I instancji niezasadnie uznał, że pozwana nie jest biernie legitymowana do udziału w niniejszym postępowaniu. U podstaw takiego stanowiska legło bowiem błędne stwierdzenie, iż skoro w niniejszej sprawie polisa nr (...) została wystawiona na skutek wniosku R. W., jako ubezpieczającego, to nie może budzić wątpliwości, że o zapłatę składki wynikającej z tejże polisy w kwocie 573 zł powód winien wystąpić przeciwko tej osobie, nie zaś przeciwko pozwanej. W ocenie Sądu Okręgowego fakt, że na wniosku o zawarcie umowy ubezpieczenia widnieje podpis R. W. w żadnym razie nie uprawniało przyjęcia tezy, że doszło do zawarcia nowej umowy, a nie kontynuacji starej umowy wiążącej powoda z pozwaną. Okoliczność ta pozostaje również bez wpływu na ocenę skuteczności obowiązków wynikających z umowy ubezpieczenia, w tym uiszczenia należnej składki. Jak wynika z akt sprawy, to na pozwaną powód wystawił potwierdzenie zawarcia umów ubezpieczeń komunikacyjnych na podstawie wniosku z dnia 7 kwietnia 2014 roku. Umowa ubezpieczenia na kolejne 12 miesięcy, tj. na okres od dnia 13.07.2013 r. do dnia 12.07.2014 r. została zawarta w trybie art. 28 ustawy i została potwierdzona sporną polisą nr (...). Jednocześnie na ww. polisie wyraźnie zaznaczono, że jest to kontynuacja polisy (...). Wszystkie umowy zostały zawarte w ramach tzw. klauzuli prolongacyjnej, o której mowa w art. 28 u.u.o. z mocy samego prawa, bez jakiegokolwiek działania stron. Klauzula prolongacyjna polega na tym, że w razie braku wypowiedzenia dotychczasowej umowy, nowa umowa zawierana jest automatycznie, a ochrona ubezpieczeniowa jest udzielana przez okres kolejnych 12 miesięcy. Zatem do zawarcia kolejnej umowy z dotychczasowym zakładem ubezpieczeń nie jest konieczne jakiegokolwiek działania stron. I choć jest to powszechny sposób odnawiania umów, zdarzają się sytuacje niezajomości przez ubezpieczających skutków prawnych wynikających z art. 28 ust. 1 ustawy” (tak: J. Miaskowski, K. Niezgodna, P. Skawiński, Ustawa o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych. Komentarz, Legalis 2012, komentarz do art. 28 ustawy). Wskazać przy tym należy, że polisy ubezpieczeniowej nie należy utożsamiać z samą umową ubezpieczeniową. Polisa jest tylko dokumentem potwierdzającym zawarcie umowy ubezpieczenia. Wystawienie i istnienie polisy nie stanowi przesłanki ważności umowy ubezpieczenia (wyrok SA w Łodzi z dnia 14 marca 1996 r. I ACr 62/96 OSA 1997/1/4, OSAŁ 1996/2/24).

W tym stanie rzeczy brak było podstaw do oddalenia powództwa z uwagi na brak legitymacji biernej pozwanej.

Mając na uwadze powyższe, Sąd odwoławczy uwzględnił apelację powoda, jako uzasadnioną i na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. zmienił zaskarżony wyrok poprzez zasądzenie od pozwanej na rzecz powoda dochodzonej kwoty głównej w pełnej wysokości z ustawowymi odsetkami.

Zmiana wyroku w zakresie roszczenia głównego skutkować musiała również zmianą rozstrzygnięcia o kosztach postępowania przed Sądem pierwszej instancji.

O kosztach tych należało orzec w oparciu o art. 98 § 1 i 3 k.p.c. zasądzając od pozwanej na rzecz powoda kwotę 227 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania (30 zł –opłata od pozwu, 180 zł –koszty zastępstwa procesowego, 17 zł –opłata skarbową od pełnomocnictwa).

O kosztach postępowania apelacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 § 1 i § 3 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c., zasądzając od pozwanej na rzecz strony powodowej kwotę 165 zł, na którą złożyły się: opłata sądowa od apelacji w wysokości 30 zł oraz wynagrodzenie pełnomocnika powoda w postępowaniu apelacyjnym w kwocie 135 zł ustalonej

na podstawie § 2 pkt 2. w zw. z § 10 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. 2015.1804 z późn.zm).